

Vänstern på Tjörn

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | MARS 2022

Ida Gabriellsson

**"Alla ska kunna leva
ett värdigt liv, hela livet"**

sid 4-5

"Sluta prata och börja agera"

Stora satsningar behövs för att
utveckla den svenska förlossningsvården
menar barnmorskan Lina Broberg

Sida 3

FOTO: EMIL BROBERG

Ett annat samhälle är möjligt

Vi har vunnit många viktiga segrar för ett mer jämställt samhälle. Men vi har många strider kvar att ta. Det är genom din insats tillsammans med andra som vi kan bygga det jämställda, jämlika och hållbara samhället.

Vänsterpartiet har förslagen som ökar jämställdheten här och nu. Genom höjningen av pensionen får de kvinnor som byggt landet ett tillskott på upp till 1000 kronor i månaden. Med vår förbättring av sjukförsäkringen hjälps vi åt att förbättra villkoren för de av oss som slitit ut oss på jobbet. Dessa segrar är enorma för alla oss som berörs, men små om vi jämför med vad vi som rörelse kan åstadkomma härnäst.

Låt 8 mars, den internationella kvinnodagen, bli dagen då du står upp för en feministisk politik som förändrar på riktigt. Bli medlem i Vänsterpartiet, Sveriges enda feministiska och socialistiska parti.

Fria arbetsskor i omsorgen

Vänsterpartiet har nu sett till att anställda inom vård och omsorg i Tjörns kommun kommer att få fria arbetsskor. Detta efter att Vänsterpartiets motions vunnit bifall i kommunfullmäktige.

SID 2

6 timmars arbetsdag fungerar

Flera länder har påbörjat arbetet med att förkorta arbetsdagen. 6 timmars arbetsdag fungerar och är möjligt att genomföra även i Sverige.

SID 5

Säkra förlossningar nu

Alla kvinnor ska kunna föda barn i trygghet. Det kräver en stark förlossningsvård och bra villkor för vårdpersonalen. Patientsäkerhet och arbetsmiljö går hand i hand och kräver att kvinnovård prioriteras.

SID 6

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

FRÅGA 4

I höst är det val och partierna förbereder sina valprogram.

Vilka feministisk fråga tycker du borde få en större tyngd i valrörelsen?

Alma Sibrian
57 år, undersköterska,

– Jag hoppas att mer fokus hamnar på att skapa bättre arbetsvillkor. Och att man ska få en lön som man kan leva på. Att kvinnor i den offentliga sektorn ska kunna jobba heltid utan att straffas.

Stina Roempke
48 år, beteendevetare

– En bättre sjukvård! Många kvinnor har vården som sin arbetsplats. Kvinnor ska få jämlik vård. Kvinnohälsa och förlossning måste ges en större betydelse.

Maria Holmgren
48 år, socionom

– Jämställdhet mellan könen och lika lön för lika arbete! Tyvärr ännu inte en självklarhet i vårt på många andra sätt moderna samhälle. Så länge som de patriarkala strukturerna i samhället vidmakthålls har vi svårt att få jämlikhet och rättvisa.

Andriette Bågenholm
76 år, pensionerad barn- och ungdomspsykiater

– Lika lön för samma arbete. Jag har arbetat som överläkare och det var löneskillnader då mellan manliga och kvinnliga läkare på samma befattningar och med samma specialistutbildning.

LEDARE

Fria arbetsskor i omsorgen är en seger för lågavlönade kvinnor

FOTO: OLGARKHIPENKO, STOCK.ADOBE.COM

Vänsterseger. Vänsterpartiets motion om fria arbetsskor i omsorgen i Tjörns kommun har nu vunnit bifall.

Fria arbetsskor och arbetskläder samt jackor för vinterbruk blir en verklighet för Tjörns omsorgspersonal. Vänsterpartiet har krävt detta i många år och har nu drivit igenom kravet i en motion till kommunfullmäktige.

● **Att vara en** attraktiv arbetsgivare är en viktig vision för en kommun med tanke på svårigheten att rekrytera kompetent personal. Så är tyvärr inte fallet i vården idag. Dåliga arbetstider, låga löner, deltidsanställningar är vanliga och dessutom finns det få eller inga förmåner för omsorgspersonalen. Frågan om att kommunen ska bekosta arbetskläder och -skor är en tydlig könsfråga – i mansdominerade yrken är arbetskläder och arbetsskor en självklarhet. Tänk dig en rörläggare i flipflop eller en skogsarbetare i gym-paskor. Man kanske skrattar åt tanken, men det hade kanske varit en verklighet om det hade varit kvinnodominerade yrken. För samtidigt som att det är självklart i många yrken förväntas omsorgspersonalen bekosta arbetskläder och skor själva. Detta i ett yrke där många har en låg lön dessutom.

Ett par ordentliga arbetsskor är en arbetsmiljöfråga. Det handlar om att förebygga förslitning och belastningsskador, felbelastningar och halk- eller fallolyckor. Det är heller inte ovanligt att man inom vården får till exempel urin, avföring eller blod på sina arbetskläder. Under pandemin var dessutom personalen tvungen att ha två par skor, ett på jobbet och ett hemma. Ett par ordentliga arbetsskor kan kosta uppemot 3 000 kronor och är en stor

utgift för de som redan har en låg lön och/eller jobbar deltid. Och att arbeta barfota är inte aktuellt av hygieniska skäl.

Frågan om kostnadsfria arbetskläder och -skor har Vänsterpartiet Tjörn kämpat för länge. Jag är glad att vi nu fått igenom vår motion. Det kommer att underlätta för alla lågavlönade undersköterskor som redan har svårt att få sin ekonomi att gå runt. Det är många som inte har några pengar sista veckan i månaden och de kan inte prioritera ett par bra skor före en liter mjölk till sina barn.

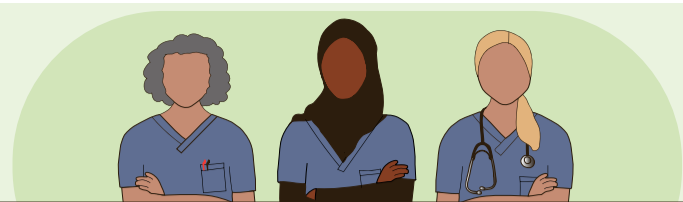
Nu är det hög tid att ta tillbaka kontrollen över välfärden och se till att alla välfärdsarbetare har de bästa förutsättningar för att göra ett bra jobb. Det är dags att kommunerna arbetar på att öka sin attraktivitet som arbetsgivare för att kunna behålla den personal som bär upp vård och omsorg på sina axlar.

Alma Sibrian
Ledamot i fullmäktige
samt ordförande
Vänsterpartiet Tjörn

Det råder inte brist på barnmorskor.
Det råder brist på goda arbetsvillkor så att de stannar på sjukhusens förlossningsavdelningar!

Världsklass men ändå kris

– mer resurser till förlossningsvården

Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens.

Förlossningsvården i Sverige är i världsklass. Samtidigt är den i en djup kris. Det kan verka som en motsättning. Enligt barnmorskan Lina Broberg är det inte alls konstigt. Hon är orolig för att man närmar sig gränsen där även kvaliteten kommer sjunka.

● Lina möter upp oss utanför förlossningen på Universitetssjukhuset i Linköping där hon arbetat sedan hon blev klar med sin barnmorskeutbildning för 16 år sedan. Under de åren har hon varit med och bistått hundratals kvinnor genom deras förlossningar. Med det tidsperspektivet ser hon skillnaderna.

– Vi är marginellt fler barnmorskor idag än när jag var ny. Men antalet födande kvinnor har ökat konstant. Samtidigt ser vi att antalet komplicerade graviditeter blir fler och förlossningsvården mer avancerad, säger Lina.

Skadorna skulle minska

Detta har resulterat i en arbetssituation där Lina beskriver att hon och hennes kollegor har svårt att hinna med det som de ser att man behöver göra. Tiden finns inte för att ge alla kvinnor den vård som de skulle kunna få, och har rätt till. Att kvaliteten ändå är bra handlar enbart om att barnmorskorna vänder ut och in på sig själva för att hantera situationen.

– Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens. Att vi inte kan vara, såväl fysiskt, som mentalt närvarande hos den födande. Vi vet ju att förlossningarna skulle gå enklare och att skadorna skulle minska om vi fick möjlighet att verkligen arbeta tillsammans med kvinnorna, fortsätter Lina.

Ökad användning av läkemedel

Vid förlossningen i Linköping föds varje år mer än 2 500 barn och vården håller en i många delar hög kvalitet. Men när det gäller till exempel svåra bristningar hos mammor så ligger man högt i statistiken och användningen av värstimulerande läkemedel har ökat radikalt de senaste åren. Något som Lina ser som problematiskt.

– Jag tycker att vi har en utveckling inom förlossningsvården där vi går mot allt större inslag av medikalisering som inte behövs. Om vi barnmorskor istället

fick tid och utrymme att verkligen använda vår fulla kompetens så skulle resultaten bli bättre, säger Lina.

Locka tillbaka barnmorskor

Förlossningsvården skulle behöva utvecklas med nya vårdformer som skulle stärka de gravida kvinnornas möjligheter till inflytande över sin vård. Ett sådant exempel är barnmorskeledda förlossningsavdelningar där man kan arbeta närmare kvinnorna och där forskningen visar på bättre vårdkvalitet än i den traditionella förlossningsvården. Det skulle också vara ett sätt att locka tillbaka barnmorskor in i förlossningsvården igen menar Lina.

– Men vi måste också få politikerna att agera istället för att bara prata. Vi är trötta på att slita ut oss och ändå känna att vi inte räcker till. Vi barnmorskor, men framförallt alla kvinnor i Sverige, förtjänar bättre, avslutar Lina.

Text: Nathalie Söderberg
Foto: Emil Broberg

8 MARS

KRÖNIKA

Kämpa, segra!

I över hundra år har 8 mars varit en dag för feministisk kamp. Tidigt handlade det om kvinnors rösträtt och om fred. Rösträtten är erövrad i flertalet länder, men inte freden.

Nu firar vi att kvinnor i Sverige haft rösträtt i 100 år. Både före och efter denna milstolpe har kvinnor kämpat och vunnit fler rättigheter. Att lagarnas formella hinder togs bort räcker inte. Kvinnor fick del i rättigheter, men de var skapade av och för män. Få lagar utgår från kvinnors behov. De som finns är desto viktigare; kvinnans rätt att själv bestämma om abort, markeringen mot mäns våld genom brottet grov kvinnofridskränkning, kravet på samtycke som gör att kvinnors kroppar inte längre ska förväntas vara tillgängliga för sex. Detta är lagar att värna. De är viktiga för kvinnors hälsa såväl fysiskt som psykiskt, därmed också för kvinnors försörjning.

Lönegapet mellan kvinnor och män krymper sakta men är fortfarande dryga 10 procent. Kvinnor bär stort ansvar för omsorgerna i samhället genom sina viktiga men ofta lågavlönade yrken. Kvinnor bär även större ansvar genom obetalt arbete i hem, med barn och anhöriga. Kvinnors omsorger bidrar till att skapa mäns mervärdighet.

För att jämställdheten ska nås måste män kliva fram och ta ökat ansvar för omsorger, mot våld, för lika rättigheter. Klass och kön är tätt sammanvävda. Tillsammans ska vi kämpa för socialism och feminism, för en fredlig och hållbar värld detta viktiga valår!

Gudrun Nordborg,
feministikon och riksdagsledamot (V)

FOTOGRAF: AGNES STUBBER

Ida Gabrielsson

Roll i partiet:

Vice ordförande och talesperson i socialförsäkringsfrågor.

Bakgrund:

Utbildad behandlingsassistent. Uppvuxen i Sandviken.

Bor:

Jarlaberg, Nacka.

Familj:

Man och en sexårig dotter.

Intressen:

Matlagning, tv-serier och vedstapling.

Högre pension för en miljon pensionärer

Att Vänsterpartiet i höstas lyckades driva igenom den största pensionsreformen i modern tid har nog inte många missat. Men vad kommer det att innebära för svenska pensionärer, och vilka politiska mål siktar Vänsterpartiets vice ordförande Ida Gabrielsson mot i framtiden?

● **Ida är en veteran** inom partiet och hade både varit ordförande för Ung Vänster och suttit i kommunfullmäktige i Sandviken innan hon 2018 valdes in i riksdagen. Numera är hon vice partiordförande och talesperson i frågor som rör socialförsäkringarna, till exempel pensioner, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen. Hon deltog också i de förhandlingar med Socialdemokraterna och Miljöpartiet som ledde fram till det garantitillägg i pensionen som riksdagen snart ska ta ställning till.

– Det här är den största reformen kring pensionerna i modern svensk politik. Vi har hundratusentals pensionärer som lever med låg ekonomisk standard, fattigpensionärer helt enkelt, i Sverige.

Det här kommer att göra en enorm skillnad för dem, men också för hundratusentals andra pensionärer som kan behöva ett tillskott i plånboken för att slippa oroa sig för hur pengarna ska räcka till varje månad, säger Ida.

Nästan en miljon pensionärer kommer att få ta del av det nya garantitillägget, som i genomsnitt kommer betyda 750 skattefria kronor varje månad. Mer än en halv miljon pensionärer kommer att få hela beloppet, tusen kronor.

– För en del betyder det här kanske att man äntligen har råd att klippa sig eller köpa nya skor, för en del betyder det kanske att man har råd att bo kvar i huset eller behålla bilen. För oss i Vänsterpartiet är det viktigt att alla ska kunna

Vi i politiken måste våga kliva fram och ta ansvar för landet och för människors trygghet. Vi kan vända allt det här, det handlar bara om att vilja och att våga.

leva ett värdigt liv, hela livet, och det här tycker jag verkligen är ett steg mot det. Det betyder inte att vi är färdiga, svenska pensioner ligger fortfarande mycket lägre än i andra nordiska länder. Det måste det bli ändring på, fortsätter Ida Gabrielsson.

En sak kvarstår dock innan garanti-tillägget kan börja betalas ut i augusti som planerat; det måste röstas igenom i riksdagen. Socialdemokraterna och Miljöpartiet stödjer redan Vänsterpartiets reform, men det behövs ett bredare stöd för att förslaget ska få den majoritet som behövs.

– Det är många partier som har lovat vitt och brett till våra äldre, men när det här förslaget kommer upp till omröstning kommer vi att få se vad de orden är värda. Vilka vill på allvar hjälpa de pensionärer som behöver det mest och vilka snackar bara? Samtidigt kan jag inte se hur något parti skulle kunna rösta emot. Vilken partiledare vill gå in i en valrörelse och genast behöva förklara för en miljon pensionärer varför de inte tyckte att pensionen ska gå att leva på, resonerar Ida vidare.

Förbättringar av sjukförsäkringen kvar

Högre pensioner är inte det enda Vänsterpartiet har lyckats driva igenom det senaste året. Förutom att stoppa ett förslag om marknadshyror som i förlängningen hade lett till kraftigt höjda hyror för Sveriges hyresgäster fick man också in flera stora förbättringar av sjukförsäkringen i höstens budget. Förbättringar som blir av, trots att Centerpartiet valde att släppa fram högerpartiernas gemensamma budget istället.

– Det är lite märkligt, genom att rösta som de gjorde så sänkte Centerpartiet flera förslag som de själva varit överens med regeringen om i januariavtalet medan allt vi fått igenom fortfarande blir av. Det betyder att de som har sjuk- eller aktivitetsersättning kommer att få en höjning och att taket i deras bostadstillägg också höjs. Dessutom så sänks deras skatt, det är inte rimligt att den som är så sjuk att den behöver leva på sjukersättning dessutom ska straffas med en högre skatt. Räknar man ihop det så betyder det här över 2 000 kronor extra varje månad för många som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Det är precis som med pensionerna, vi är långt ifrån färdiga men vi har tagit ett stort steg mot att återuppbygga en sjukförsäkring folk kan lita på.

En annan glad nyhet kom inte ur någon budget eller ur förhandlingar med en tillträdande statsminister, utan genom att Ida uppmärksammat en undersköterska som drabbats av långvarig sjukdom i covid, men vägrades rimlig ersättning.

– För några veckor sen rapporterade

Försäkringskassan att mycket färre får avslag på sin ansökan om sjukpenning efter 180 dagar nu än för ett år sedan. 2020 fick nästan hälften av alla som sökte, 42 procent, avslag. 2021 hade det gått ner till 11 procent. Nästan fyra gånger fler får alltså sjukpenning nu, och kan fokusera på att bli friska istället för att oroa sig över hyra och räkningar.

– Försäkringskassan säger att det här beror på de lagändringar som vi drivit igenom tidigare. Att de blev verklighet beror till stor del att de som drabbats själva lyft frågan och på en undersköterska från Kungälv som blev smittad av covid på jobbet och som trots att hon var för sjuk för att arbeta inte fick någon ersättning från Försäkringskassan. Vi lyfte fram det på en presskonferens och gav henne möjlighet att berätta om hur långtidssjuka behandlades av Försäkringskassan. Det tog skruv och fick många att förstå hur illa det var ställt med sjukförsäkringen. De lagändringar hon och många andra drabbade hjälpte oss driva igenom har gjort livet lättare för många. Våra socialförsäkringar har urholkats, men det börjar vända nu. Allt fler förstår att ett starkt skyddsnet är ett måste om vi ska kunna bygga ett tryggt samhälle.

Ta tillbaka kontrollen

Ida återkommer ofta till att det Vänsterpartiet åstadkommit de senaste åren ska ses som början på något, inte som enskilda segrar utan som tecken på en väg som vänt. Vad väntar då i framtiden? Vad är nästa mål?

– För oss handlar det om att politiken måste ta tillbaka kontrollen från marknaden Valfärdslöftet måste återupprättas så att människor kan leva ett gott liv. Alla marknadsexperiment som både Moderater och Socialdemokrater har ägnat sig åt när de suttit i regeringen har gjort samhället svagare. Nedsänkningar och splittringen i vården har lett till situationen vi har idag, med överfulla akutmottagningar och utbränd personal. Vinstjakten i marknadsskolan har lett till sämre skolor, till segregering och otrygga elever.

Bostadsbristen blir allt värre, speciellt i de större städerna och klimatarbetet står och stampar, fast vi i Sverige har ovanligt bra förutsättningar för att faktiskt genomföra en grön omställning. Marknaden kan inte och kommer inte att lösa det här utan vi i politiken måste våga kliva fram och ta ansvar för landet och för människors trygghet. Vi kan bygga Sverige starkt igen, det handlar om att inte bara snacka utan att agera.

**Text: Martin Thåström
Foto: Jessica Segerberg**

Sex timmars arbetsdag är möjlig!

FOTO: AGNES STUBER

Det är redan visat att sextimmarsdagen fungerar, säger Ana Süssner Rubin.

Vad skulle du göra om du fick två timmar extra om dagen? De som fått chansen att pröva vet svaret.

– Vi kan visa att arbetstidsförkortning med oförändrad lön är möjlig!

● Det säger Ana Süssner Rubin, vänsterpartist och en av författarna till manifestet "Striden om tiden" som Vänsterpartiet tog fram före senaste valet. Nu närmar sig ett nytt. Men kan man vinna val på krav om förkortad arbetstid?

Viktig fråga för svenskarna

– Vi vet att en majoritet av svenskarna, särskilt kvinnorna, tycker att det är viktigt, påpekar Ana Rubin.

Män är lite mer försiktiga. Har vi råd?

– Ja. Det finns beräkningar att hälften av regeringen Reinfeldts skattesänkningar skulle räcka för att finansiera sex timmars arbetsdag med oförändrad lön för samtliga löntagare, säger Ana.

Andra länder

Medan andra länder, som Island och Spanien, sökt lösningar i lite större skala, har de svenska försöken varit småskaliga och kortlivade.

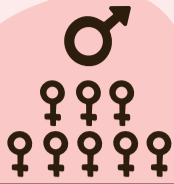
– Men lovande! utbrister Ana Rubin.

Verksamheten och personalhälsan förbättrades

Ett av dessa, försöket med arbetstidsförkortning på Svartedalens äldreboende i Göteborg, följdes av forskare och visade att såväl verksamheten som personalens hälsa förbättrades.

– Personalen fick betald återhämtning och kunde ge de boende mer stimulans. Så visst vet vi att sex timmars arbetsdag fungerar, säger Ana Süssner Rubin.

Per Längby

Visste du att...?

→ Ägarna till de största vård- och omsorgsbolagen (nästan bara män) gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor).

→ Löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

KRÖNIKA

Feminist på heltid

"Full time feminist" står det på en skylt på mitt skrivbord. Det stämmer – jag är feminist på heltid och jag kallar mig feminist.

Har en förstått att feminismen behandlar frågan om kön och makt som en strukturell fråga och aktivt vill arbeta med att göra samhället jämställt, då kan en kalla sig för feminist. Om fler kallar sig feminister, är feminister och gör feminism – då kan vi få ett jämställt samhälle.

Är feminismen inte lite ute och tråkig? Nej, den är lika aktuell idag som för 40 år sedan. Faktum är att inte mycket har hänt sedan 1980-talet och det finns massor kvar att göra. Att det finns en strukturell ojämställdhet och maktobalans mellan kvinnor och män, är naturligtvis både orimligt och oskäligt. Det är med feminismen vi kan förändra det asymmetriska förhållandet.

En förutsättning för att kvinnor ska få mer makt över sig själva och sina liv är att kvinnor inte ska behöva stå i ekonomisk beroendeställning till en man. Feminism handlar också om kvinnors rätt att bestämma över sin egen kropp. Kravet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra står kvar. Maktobalansen mellan könen underminerar möjligheten till ett samhälle fritt från våld. Genom att stärka kvinnor liksom kvinnojourernas och socialtjänstens arbete kan vi synliggöra våldet och få mer kunskap om hur vi på ett strukturellt sätt kan få våldet att upphöra. Det är med feminismen vi gör det. Inte ibland och lite grann utan på heltid! Bli för feminism du också!

Linda Holmer Nordlund

Födande kvinnor kan inte ställas på kö

Det är personalkris i förlossningsvården i Västra Götaland. Barnmorskorna larmar om att de inte hinner med och att de jobbar alldeles för mycket i ett extremt högt tempo. Det gäller på förlossningsavdelningen på Östra sjukhuset och det gäller i Borås, Skövde och Trollhättan/NÄL, men regionens åtgärder räcker inte för att lösa krisen.

● – En långsiktigt bra personalpolitik hade kunnat förhindra krisen för länge sedan, säger Carina Örgård, Vänsterpartiets regionråd och ersättare i regionstyrelsens personalutskott, som har ansvar för den strategiska personalpolitiken i Västra Götaland.

– Om man lagt budget efter behov hade regionen kunnat erbjuda rimliga löner och bra scheman. Då hade vi kunnat behålla barnmorskorna i verksamheten, istället för som nu när många lämnar och istället arbetar inom helt andra områden.

Förutsägbarhet i ovissheten

Det skulle inte behöva vara kris i förlossningsvården. Det går att förutse när stora barnkullar, som 90-talisterna, kan komma att skaffa barn. Mer kortsiktigt finns också ungefär 30 veckors framförhållning på varje barn. – Vi skulle kunna ha en bra personalpolitik, som planerar bemanning efter behov och som erbjuder högre löner och bra scheman. Då hade vi haft tillräckligt med barnmorskor på plats, säger Carina Örgård.

Men de flesta förlossningar sker oplanerat, dygnet runt och året runt. Har regionen då en underfinansierad hälso- och sjukvård och en ful vana att ställa vårdbehövande i kö, så fungerar ändå

inte det arbetssättet här. Födande kvinnor kan inte ställas på kö. Följden blir att regionen som arbetsgivare skapar en orimlig arbetssituation för personalen.

– När vi utsätts för ökat tryck syns konsekvenserna av att borgerlig politik skurit bort alla marginaler inom välfärden, säger Carina Örgård. Vi ser det i förlossningsvården, på samma sätt som pandemin avslöjade bristen på resurser.

Vänsterpartiets lösning är att stoppa underfinansieringen av vården, så att vi kan möta förändringar.

Nya åtgärder i regionen

Nu pågår ett aktivt arbete att försöka hantera krisen inom förlossningen på regionens alla sjukhus. Regionen styrs idag av en moderatledd blågrön samverkan. Deras fokus har länge varit att hålla nere skatten och gynna privata vårdgivare. Att få en ekonomi i balans är viktigare än arbetsmiljö och att möta vårdbehov.

Det åtgärds paket som Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslutade om i december saknar helt frågan om kortare arbetstid.

– Vi måste lära oss av förlossningskrisen på samma sätt som vi måste lära av den pandemi vi nu levt med i två år. Vi står bakom de åtgärder som nu

Regionråd.
Carina Örgård,
regionråd
Vänsterpartiet
Västra Götaland.

görs, även om vi egentligen tycker att de är otillräckliga, säger Carina Örgård. Vänsterpartiet lämnade ett yrkande om arbetstidsmodeller för att förbättra arbetsmiljön genom att skapa tid för återhämtning och kompetensutveckling, men det röstades ner av de blågröna partierna. Istället planeras nedskärningar på över en miljard kronor att genomföras i Västra Götaland under 2022.

Ett av projekten som pågår i regionen är ett team som följer varje gravid kvinna under hela graviditeten och även under förlossningen. Efter kontakt med barnmorskor som jobbar i regionen har det framkommit önsningar om det här arbetssättet. Förhoppningen är att det ska ge ett bättre och tryggare stöd för kvinnan och rimligare arbetsvillkor för barnmorskorna.

– Den höga grad professionalitet, teamarbete och samlade kunskaper som personalen på förlossningsavdelningarna har, är själva förutsättningen för regionens verksamheter. Vi måste värna deras arbetsmiljö och hälsa, mer än vad det blågröna styret gör idag. Den ledningen behöver vi byta ut i höst, helt enkelt, säger Carina Örgård från Vänsterpartiet.

Annie Andrén

Vänsterpartiets lösningar på förlossningskrisen

1. Fler anställda
2. Högre löner
3. Arbetstidsförkortning
4. Att låta barnmorskorna leda avdelningarna

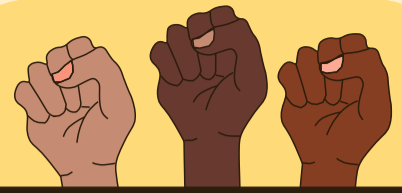

Förlossning. Under 2020 föddes det 18 942 barn i Västra Götalandsregionen.

Barnmorskeupprorets enkla krav:

- Att kunna ta rast, äta lunch och gå på toaletten
- Få ta semester utan avbrott och inte jobba delade helgturer – även barnmorskor behöver ett socialt liv och återhämtning
- Att få framföra kritik utan att den tystas ner och ger repressalier

Undersköterskeupproret bjuder in partiledare

Ett uppror som sätter press på politiken

En bristfällig omsorg ledde till att de äldre drabbades onödigt hårt när pandemin slog till för två år sedan. Det slog Coronakommissionen fast ett år senare. Samtliga partiledare lovade bot och bättring.

Nu bjuder Undersköterskeupproret in dem till intervjuer.

● Det säger undersköterskan Marie Wiberg i Västerås som tillsammans med Jenny Klingstam var den som tog initiativ till undersköterskeupproret påsken 2019. Sedan kom pandemin och drog två tjocka streck under deras krav på ett äldreomsorgslyft.

Valåret 2022 är det upp till bevis.

– Vi tänker oss intervjuer på Facebook, inspelade eller i direktvisning, där partiledarna får chansen att verkligen tala ut om sin syn på äldreomsorgen, säger Marie Wiberg.

Delade turer

Samtidigt får undersköterskorna en möjlighet att beskriva sin vardagliga verklighet.

– Jag är inte säker på att samtliga vet hur den ser ut.

Som hur det känns att arbeta delade

FOTO: LINDA ELIASSON

I Västerås betalar arbetsgivaren för arbetstunika och byxor. Marie Wiberg anser att det är ett av många krav som alla undersköterskor och barnskötare borde få tillgodosett.

turer eller att tvingas följa ett så kallat hälsoschema. Då arbetsdagen delas upp i olika skift, med långa mellanrum.

– Det blir såklart billigare för kommunen att bara anställa en fast det behövs två. Men för oss undersköterskor får de

katastrofala följder för vår hälsa, framhåller Marie Wiberg.

Bortdribblade

Eller hur det känns att få en avtalad förkortning av arbetstiden bortdribblad. Nattarbetande undersköterskor fick sin arbetstid sänkt från 36,2 till 34,2 timmar i senaste avtalsrörelsen. Hälsoschemat, däremot, blandar natt- och dagtjänstgöring. Och därmed försvinner den avtalade arbetstidsförkortningen.

– Politiken måste inse att bemanning och arbetstider – liksom fasta tjänster och fria arbetskläder – är oerhört viktiga frågor för oss undersköterskor, säger Wiberg.

Om hon får chansen kommer hon också att fråga partiledarna om det statliga stödet i pandemins spår.

25 400 medlemmar

– Vi vet att pengarna betalats ut till kommunerna, men var tog de vägen?

Publiken finns. I skrivande stund är 25 400 personer anslutna till undersköterskeupprorets Facebook-grupp, och fler lär ansluta när valet närmar sig. Marie Wiberg hoppas att hon kan bidra till att bryta tystnadskulturen i kåren.

– Folk tror att de drabbas av repressalier om de yttrar sig kritiskt. Självt har jag aldrig märkt det. Tvärtom: vi måste höras för att bli trodda på allvar!

Per Långby

8 MARS

Hallå där Nooshi Dadgostar

FOTO: DENNY LORENTZEN

Hur firar du 8 mars?

– Om allt vill sig väl så kommer jag att åka till Karlstad och träffa en massa grymma feministerna. Jag hoppas att vi ses där!

Vilken är den viktigaste frågan på 8 mars?

– Det finns såklart väldigt många. Men att vi fortfarande inte kan garantera kvinnor en säker förlossning är en skandal. Vårdpersonalens villkor måste förbättras och förlossningarna måste göras säkrare.

Vad står det på ditt 8 mars-plakat?

– Vi förtjänar bättre.

Personalbrist ligger bakom krisen

● Karin Rågsjö har varit hälso-politisk talesperson för Vänsterpartiet i åtta år. På frågan vad hon upplevt som värst under de åren kommer svaret snabbt.

– Att dräneringen av personal och pengar bara fortsätter.

– Och pandemin såklart, som ju så tydligt visar bristen på resurser och på vårdens ojämlikhet.

Vårdkrisen handlar egentligen bara om personalbrist, menar Karin Rågsjö. Att regionerna som huvudansvariga inte

FOTOGRAF: AGNES STUBER

anställer fler undersköterskor, sjuksköterskor och annan vårdpersonal.

– Personalen måste få bättre förutsättningar. Idag tvingas de att slita hårt, att slita ut sig. Mer pengar för att anställa fler är vad som krävs.

– Konjunkturinstitutet bedömer att för att hålla den standard vi har idag krävs ytterligare 16 miljarder i statsbidrag 2022. Då är det konstigt att regeringen i budgetpropositionen endast skjuter till 3 miljarder kronor i generella

statsbidrag.

– Dessutom är det en ojämlik vård vi har. De som har råd kan via sina sjukvårdsförsäkringar köpa sig före i vårdköerna.

Valrörelsen som nu drar igång

tror Karin kommer att handla mycket om vård och omsorg.

– Valresultatet avgör om vården får bättre förutsättningar eller om dräneringen fortsätter.

– Tyvärr finns det inget hos övriga partier som tyder på att det ska bli bättre, menar Karin Rågsjö. Det är många ord men inte mycket som ger resultat.

– Det är dags för en nationell satsning. Och det kan vi bara få genom en rödgrön regering där vi ingår.

Karin är noga med att påpeka att det inte handlar om att ta bort regionernas och kommunernas ansvar för vård och omsorg. Istället krävs nationell styrning, att riksdag och regering ger rätt förutsättningar.

– Jämlik styrning av resurserna så att alla kan få bra vård. Får du cancer ska du få den vård och behandling som är den bästa oavsett var du bor.

Mats Billberg Johansson

Seriekollektivet Dotterbolaget presenterar

FÖRLOSSNINGSKRISEN!

Förlossningsvården är i kris. Personalen larmar om orimliga arbetsvillkor och odräglig arbetsmiljö.

Nedskärningar har präglat förlossningsvården under en lång tid med nedläggningar av fungerade förlossningsavdelningar vilket har lett till orimligt långa resor för födande när det är dags.

Herregud, vilken tur att vi gick den där ABF-kursen om att föda barn i bil!

Den svenska förlossningsvården genomsyras av platsbrist och underbemanning med komplikationer som en följd av det.

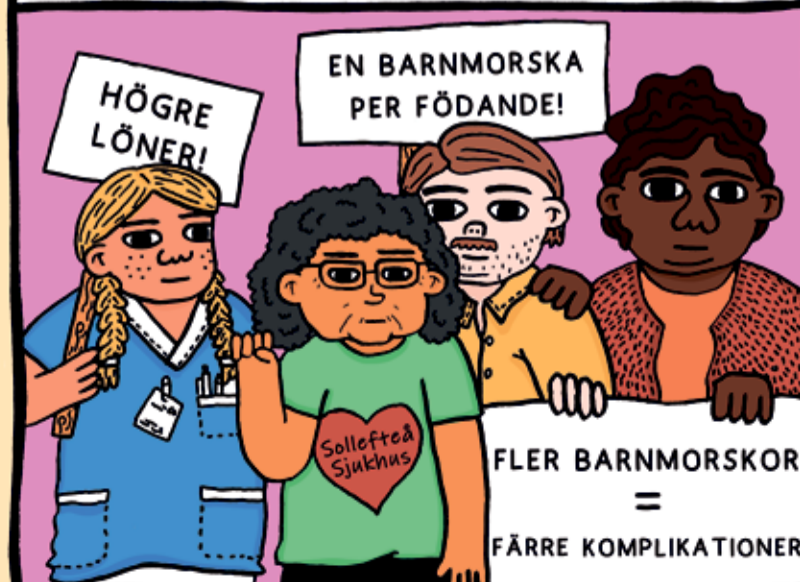

Som gravid ska man inte behöva oroa sig om man kommer få en plats på förlossningen när det är dags att föda.

Vi har liksom redan ganska mycket annat att tänka på.

Istället för att fortsätta demolera förlossningsvården behöver vi satsa på den! Stärk mödravården med mer resurser och förbättrade arbetsvillkor för personalen!

Alla har rätt till en trygg förlossning!

